

Hälso- och sjukvårdsforum

Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvård och vård och omsorg i Värmland

En beskrivning och en bild över kompetensutmaningarna inom hälso- och sjukvård och
vård och omsorg i Värmland samt exempel på samarbeten och aktiviteter inom
området.

Ulrica Matthed Bergström – Region Värmland

Camilla Svantesson – Region Värmland

Camilla Teigen – Karlstads kommun

Välfärdens kompetensförsörjning är en av detta årtiondes viktigaste frågor för kommuner och regioner.

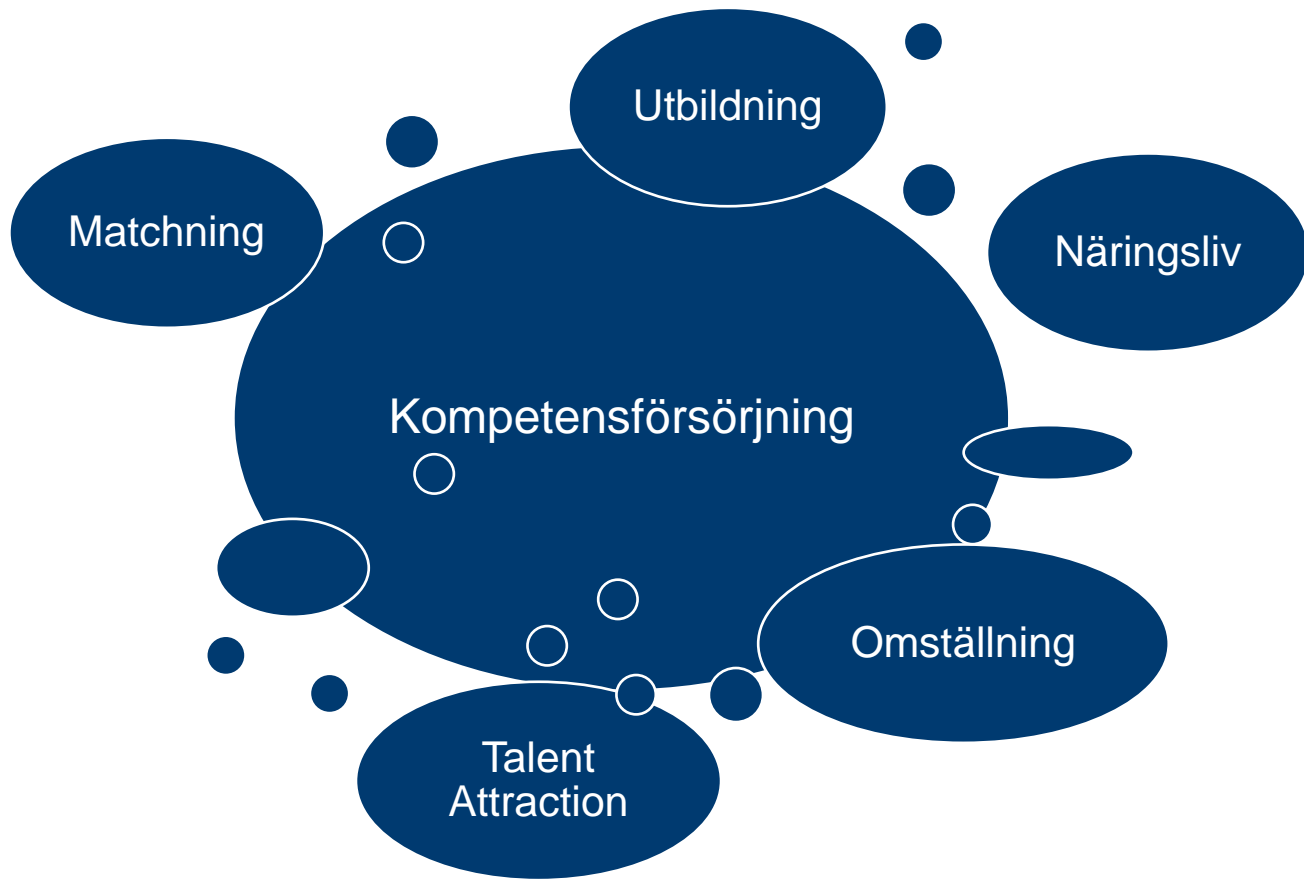
För att få en väl fungerande förskola, skola, vård, omsorg och kollektivtrafik är det direkt avgörande att kommuner och regioner klarar av att bemanna sina verksamheter med kompetenta medarbetare och använda kompetensen optimalt.

Att välfärden klarar kompetensförsörjningen påverkar således också arbetskraftsdeltagandet på hela arbetsmarknaden och därmed landets ekonomi och välstånd.

**Vad innebär
kompetensförsörjning för dig?**

Bakgrund

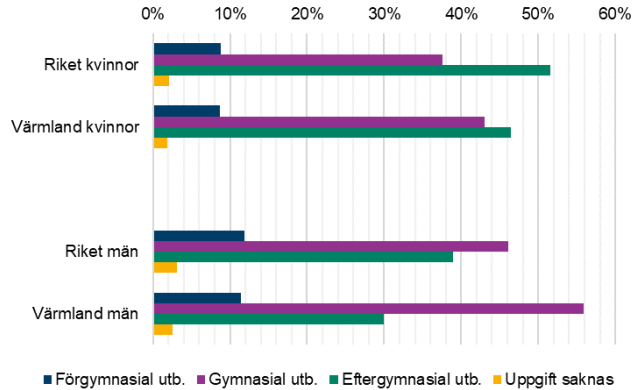
Förändring 2021-2040 per kön och åldersgrupp

Åldersgrupp	Kön	Folkmängd		Förändring	
		2021	2040	Antal	Procent
0-19	Kvinnor	29 486	27 805	-1 681	-5,7%
	Män	31 541	29 560	-1 981	-6,3%
	Samtliga	61 027	57 365	-3 662	-6,0%
20-64	Kvinnor	74 276	70 897	-3 379	-4,5%
	Män	78 816	74 875	-3 941	-5,0%
	Samtliga	153 092	145 772	-7 320	-4,8%
65+	Kvinnor	36 793	39 410	2 617	7,1%
	Män	32 284	36 812	4 528	14,0%
	Samtliga	69 077	76 222	7 145	10,3%
Totalt	Kvinnor	140 555	138 112	-2 443	-1,7%
	Män	142 641	141 247	-1 394	-1,0%
	Samtliga	283 196	279 359	-3 837	-1,4%

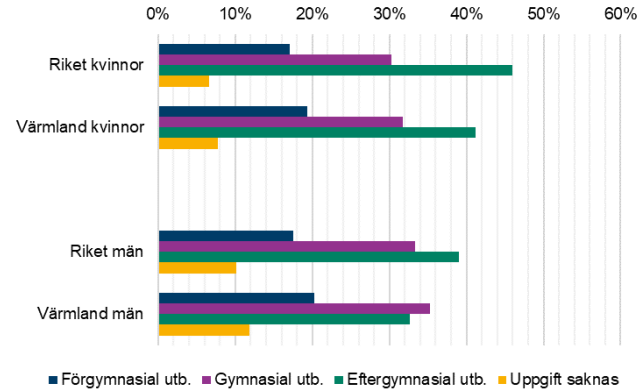
Källa: SCB, egen bearbetning

Utbildningsnivå per kön

Hela befolkningen, 25-64 år

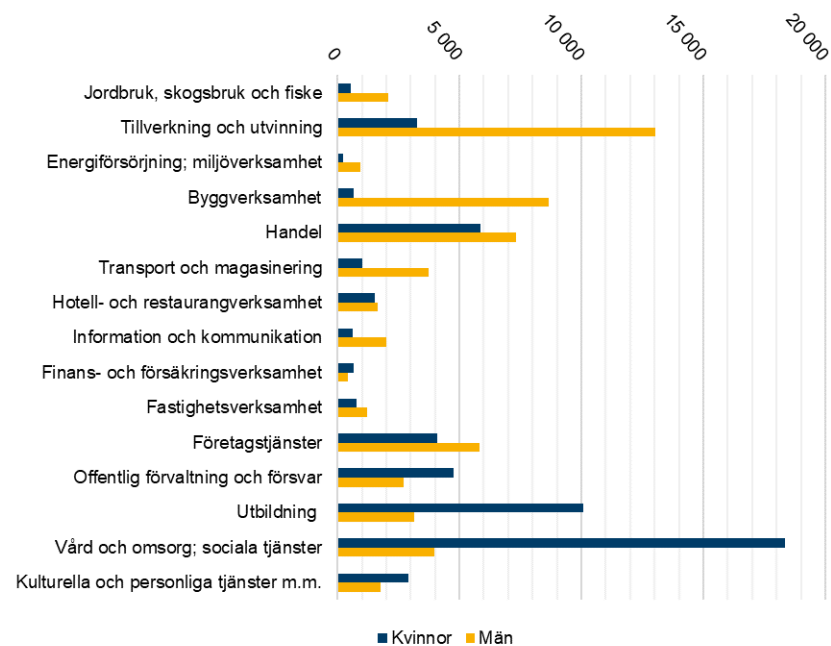
Utrikes födda, 25-64 år

Källa: SCB, egen bearbetning

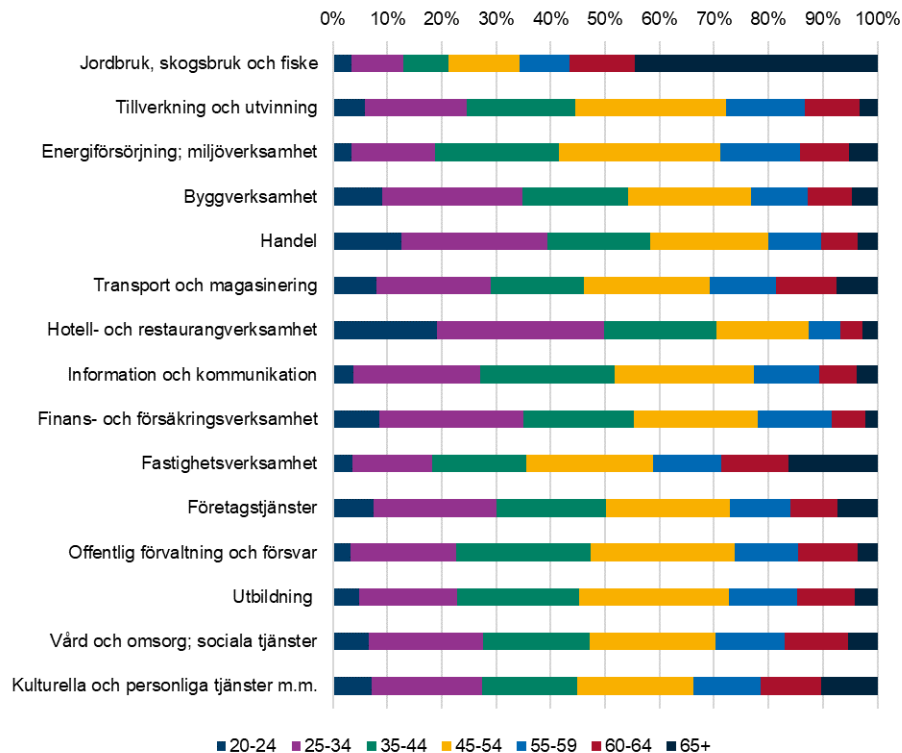

Könsfördelning per bransch, 2020

Källa: SCB

Åldersfördelning i branscherna, 2020

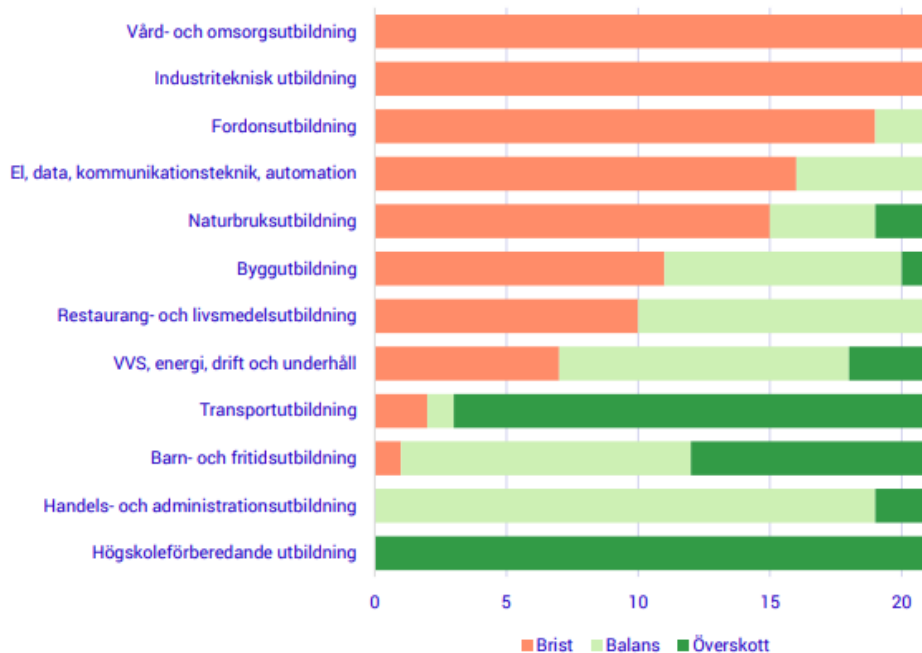

Källa: SCB

Regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser

Diagram 1. Arbetsmarknadsläget år 2035. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott.

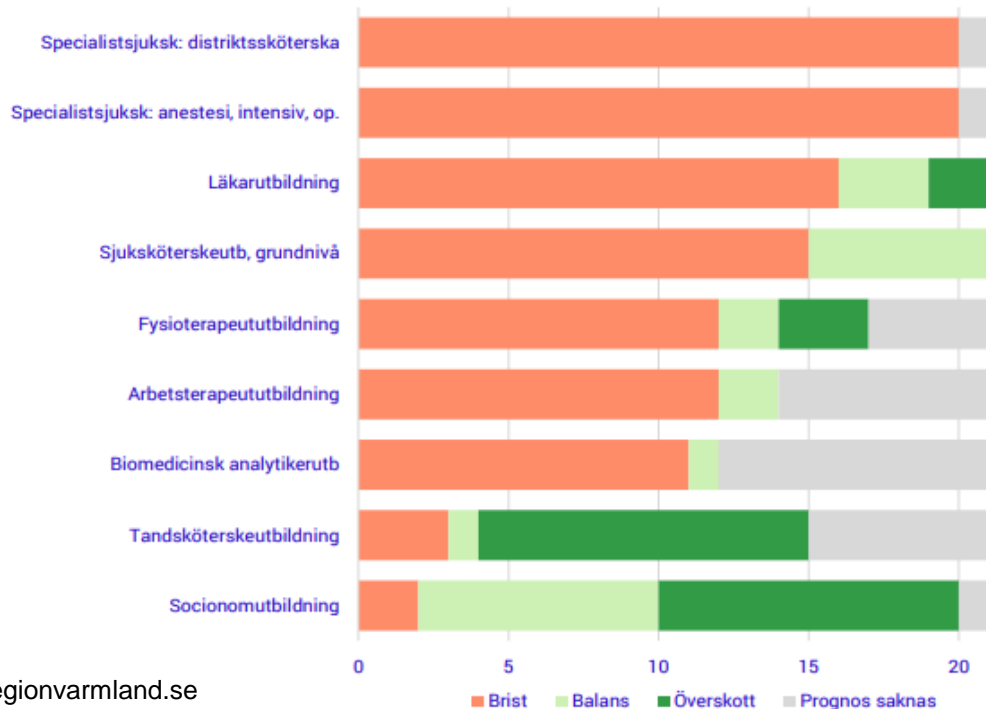
Vård och omsorg.

Särskilt mycket beräknas tillgången minska i Gotlands, Jämtlands, Värmlands, Blekinge och Jönköpings län. I dessa län beräknas nedgången till mellan 20 och 25 procent.

Hälso- och sjukvård samt social omsorg

Diagram 3. Arbetsmarknadsläget år 2035. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott. För några län saknas bedömningar på grund av ett litet antal utbildade.

Källa: regionvarmland.se

KARLSTAD.SE

Hälsa, vård och omsorg

- Undersköterskor
- Vårdbiträden
- Sjuksköterskor
- Arbetsterapeuter
- Fysioterapeuter
- Barnmorskor
- Distriktsläkare
- Specialistläkare
- Tandläkare

Hur ska vi möta kompetensutmaningen?

KOMPETENSUTMANINGEN

En av decenniets största utmaningar

Bristen på arbetskraft är akut

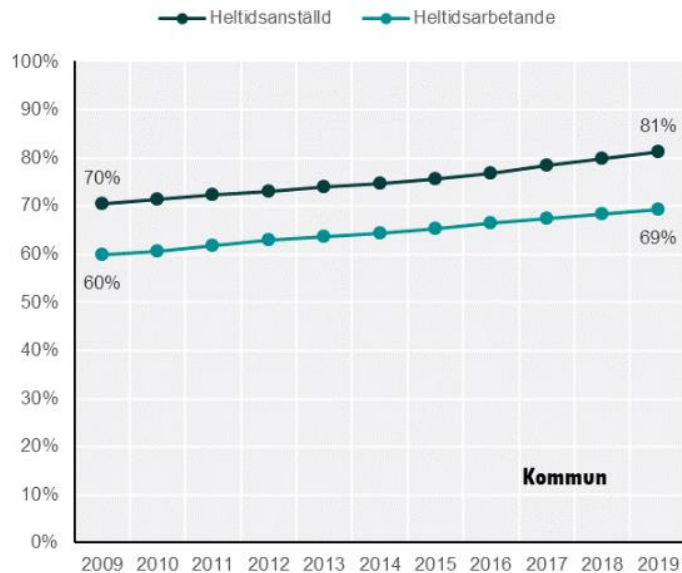

Nyrekrytering måste kompletteras med fler åtgärder

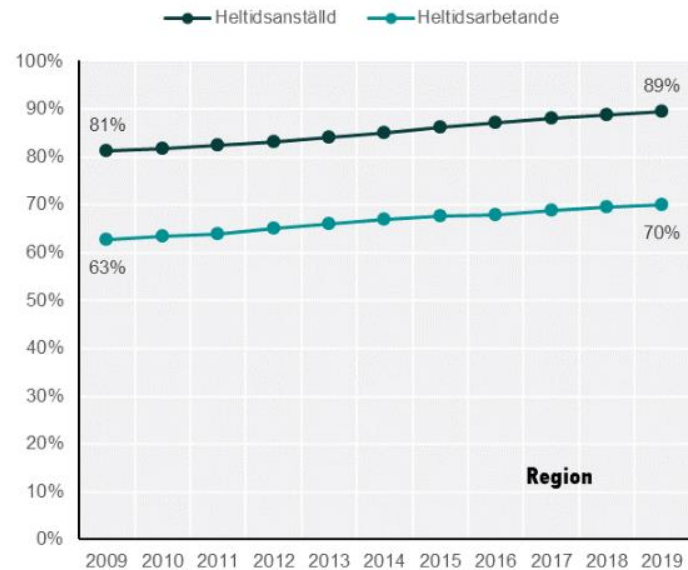

Få fler att jobba mer

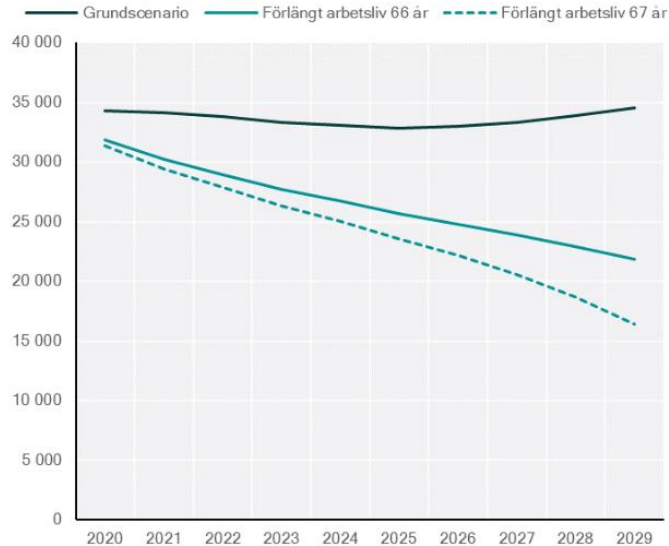
Källa: SKR, personalstatistik, nov 2009 - nov 2019. Population: Månadsavlönade. Heltidsarbete exklusive helt lediga.

Källa: SKR, personalstatistik, nov 2009 - nov 2019. Population: Månadsavlönade. Heltidsarbete exklusive helt lediga.

Förlängt arbetsliv

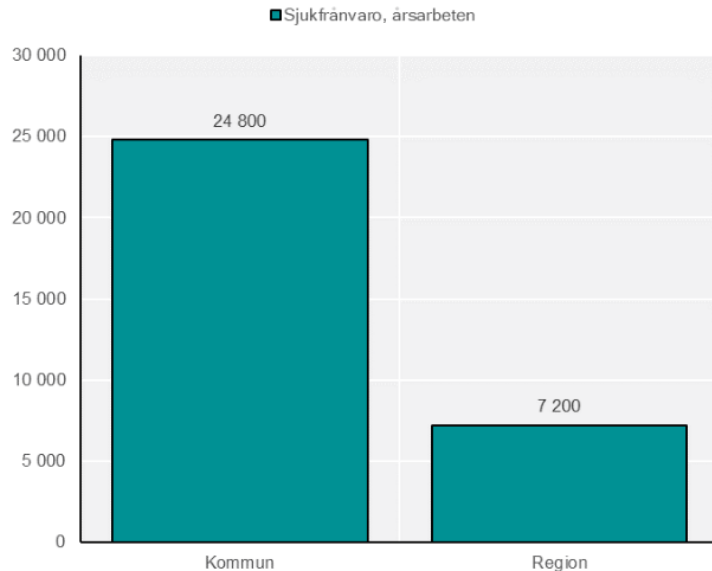

Källa: SKRs personalstatistik. Population: Månads- och timavlönade. *I populationen för 2005 och 2010 ingick inte medarbetare som var äldre än 70 år. 2010 fanns cirka 1000 (kolla) och xx i regionerna.

- 2019 var den genomsnittliga pensionsåldern 63,7 år i kommuner och 64 år i regionen
- En gradvis stigning till 66 år minskar förväntade pensionsavgångar med totalt 26 400 under perioden
- En gradvis stigning till 67 år minskar förväntade pensionsavgångar med ytterligare 24 100

Minskad sjukfrånvaro

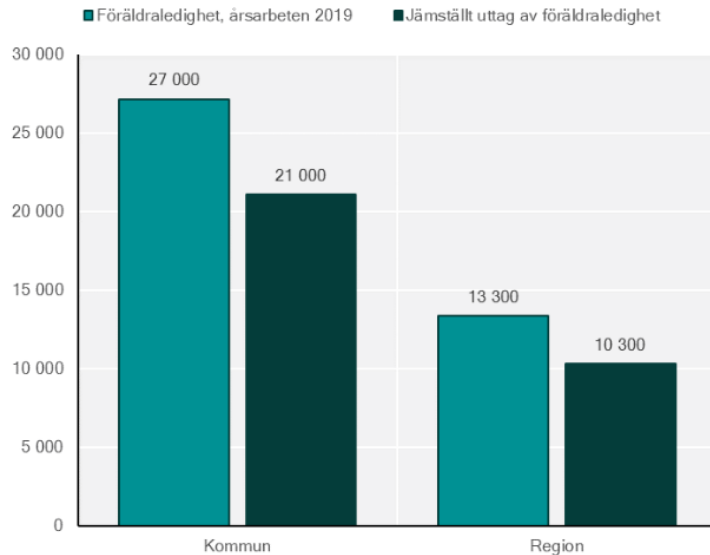

Källa: SKR:s personalstatistik, november 2019. Population: Månadsavlönade.

- Sjukfrånvaro i minst 30 dagar i motsvarande heltidsanställningar
- Bland undersköterskor och vårdbiträden motsvarar 6000 årsarbetare
- Sjuksköterskor i regionen 2 300 årsarbetare

Ökad jämställdhet

Källa: SKR:s personalstatistik. Antalet månadsavlönade som är tjänstlediga p.g.a. föräldraledighet omräknat till årsarbetare dvs. omräknat till vad denna föräldraledighet motsvarar uttryckt i heltidsanställningar. [14]

- Kvinnor jobbar oftare deltid och tar ut merparten av föräldrapenningen och VAB.
- Föräldralediga motsvarar 27 000 årsarbetare i kommuner och 13 300 i regioner. Om män och kvinnor skulle vara föräldralediga i lika stor utsträckning minskar antalet.

MÖT KOMPETENSUTMANINGEN

Attraktiv
arbetsgivare

STÖD
MEDARBETARNAS
UTVECKLING

STÄRK
LEDARSKAPET

REKRYTERA
BREDARE

Nya
lösningar

UTNYTTJA
TEKNIKEN
SMART

ANVÄND
KOMPETENSEN
RÄTT

SÖK NYA
SAMARBETEN

Hållbart
arbetsliv

PRIORITERA
ARBETSMILJÖ-
ARBETET

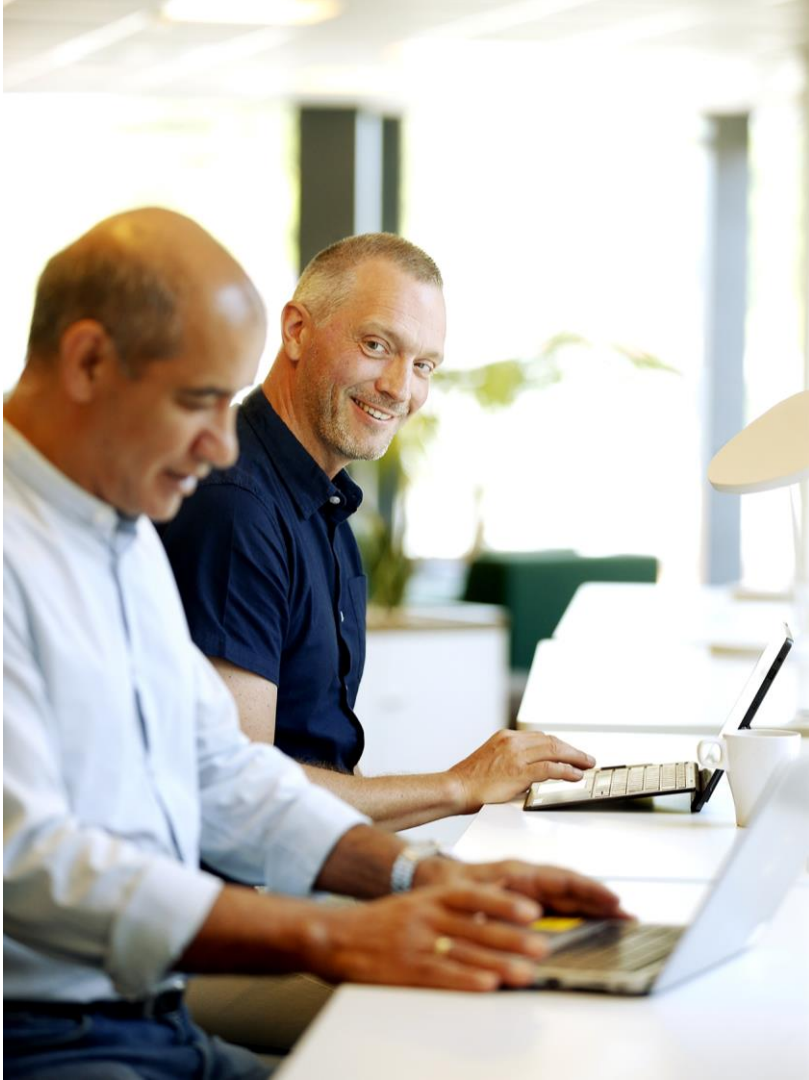
ÖKA
HELTIDSARBETET

FÖRLÄNG
ARBETSLIVET

Aktiviteter

Samverkan - exempel

Lokalt

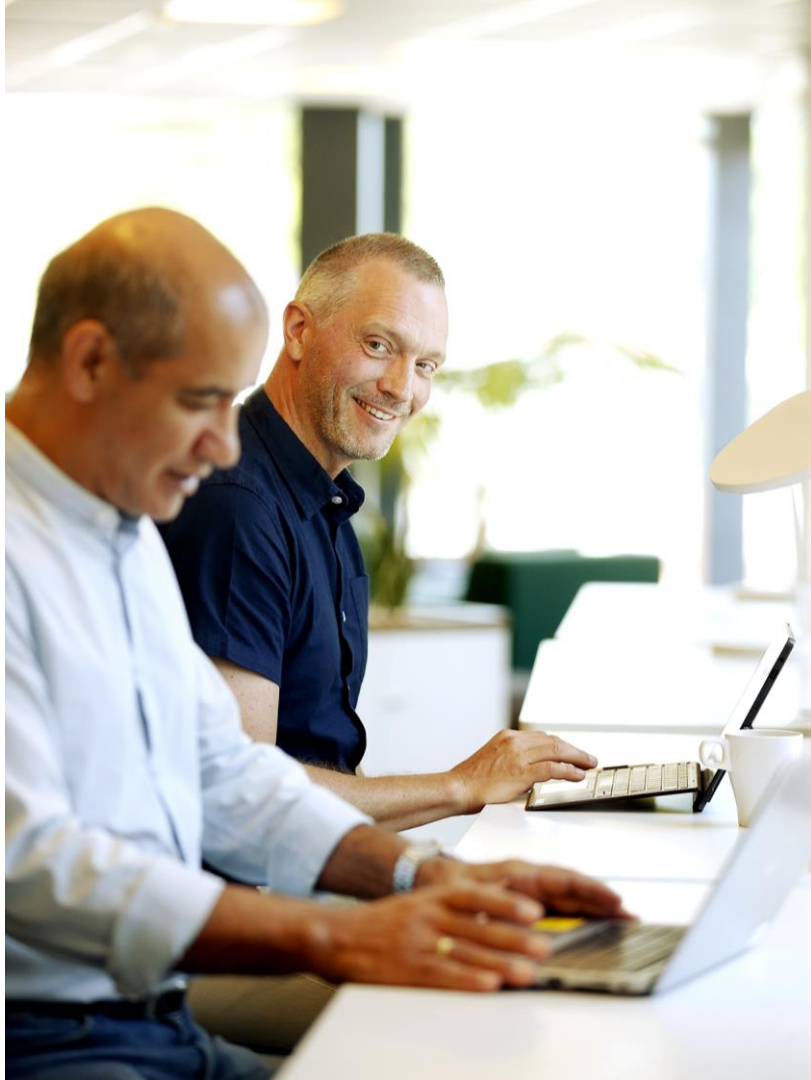
- HR-chefsnätverket
- HR Karlstads Regionen
- Vård- och omsorgscollege
- Karlstads universitet
- Yrkeshögskolor
- Teknik college
- Gymnasiesamverkan
- Yrkes vux

Regionalt

- Sjukvårdsregion Mellansverige - kompetensförsörjningsgrupp

Nationellt

- SKR

Aktiviteter - exempel

- Kompetensplattformen
- Studie- och yrkesvägledare
- VFU , APL, LIA, prao
- Hotspot och andra mässor
- Karriärutvecklingsmodeller
- Yrkesbiblioteket
- Kompetenscenter – vård- och omsorg
Karlstad
- Migrantstudien
- Arbetsmarknadskunskap
- Attraktionskraft
- Validering
- Yrkes SM

Kompetensplattformen

Samarbete mellan Region Värmland och
Värmlands kommuner

HR-chefer Värmland 2022-09-09

Beslutade områden i projektet

- Yrkesintroduktion för sjuksköterskor
- **Prao för åk 8**
- Jobbgaranti efter VoC
- **Marknadsföring (innan gymnasieval)**

- Beslut vid workshop nov 2019, fortsätta efter projektet – samma finansiering

Marknadsföring: ”Vård är bäst”

- Syfte: att unga ska få mer kunskap om möjligheterna med jobb inom hälsa, vård och omsorg
- Värmlands 16 kommuner och dåvarande Landstinget i Värmland finansierade kampanjen
- Kampanj fokus rörligt material, start 2016
- Byggde vidare på SKR's kampanj ”Sveriges viktigaste jobb”
- Riktat ungdomar inför gymnasieval
- Hemsida: www.vardarbast.se

Vad händer nu?

- Ett koncept som är långsiktigt och hållbart
- Primär målgrupp: elever mellan- och högstadium, gymnasium och föräldrar
- Utgå från ett Värmlandsupplägg med gemensamt material till nytta också för mindre kommuner och orter
- Bygga vidare på och uppdatera "Vård är bäst" – ny kampanj?
- Pandemin visar på behovet av komplettering med digitala insatser – mer interaktion
- Möta målgrupperna där de är i vardagen och använda kanaler och metoder som är framgångsrika i arbetet
- Brief för upphandling av mediebyrå – få hjälp att ta fram HUR?

**Utifrån vad ni hört idag- vad tar
ni med er?**

**Vad ser ni är politikens roll i
kompetensutmaningen
framöver?**

